WEBVTT

00:00.009 --> 00:06.854
[Automatisk teksta av Autotekst med NB Whisper. Kan innehalda feil.]
Du lyttar no til ein podkast frå Universitetet i Stavanger. Velkomen til

00:06.914 --> 00:19.463
podkast om det politiske klimaet. Rådande kunnskap har ei stund tyda på
at menneskeskapte klimaendringar potensielt kan reise store globale

00:19.523 --> 00:30.364
utfordringar. Natur og miljø, samfunnsutvikling, liv og levekår. Og
no sit vi her i oljehovudstaden, eller energihovudstaden, som ein

00:30.404 --> 00:41.528
liker å kalle det no. Eg har med to gjester for å diskutere langsiktige og
aktuelle utviklingstrekk knytta til klimautfordringa og

00:41.568 --> 00:51.928
klimapolitikk. Den første er Arild Hermstad, som er leiar i
Miljøpartiet De Grønne. Arild er samfunnsgeograf frå Universitetet i

00:51.948 --> 00:59.330
Bergen med arbeidserfaring både frå næringslivet og
organisasjonslivet. Og mest kjent er han kanskje for å ha leia framtida

00:59.350 --> 01:11.036
i våre hender gjennom meir enn 15 år, fram til 2017. For å ta dykk med oss
inn i dei politiske sidene her, så har eg med ... Førsteamanuensis Svein

01:11.076 --> 01:18.341
Tuerstad frå vårt eige universitet i Stavanger. Svein har doktorgrad i
samanliknande politikk frå Universitetet i Bergen, og blir ivrig

01:18.361 --> 01:27.447
brukt som politisk kommentator i eit breitt spekter av politiske
saker. Hjarteleg velkomne skal de vere, begge to. Arild, eg snappa jo

01:27.487 --> 01:36.229
opp at du skulle ha deg ein Stavanger-tur, og då var eg ikkje vanskeleg å
be, heldt eg på å seie, men du må seie litt om bakgrunnen. Det er jo litt

01:36.249 --> 01:45.830
spennande. Du er jo her i anledning verdsmeisterskapet i X-Trile, som
etter det eg har forstått, er ein motorsport. Så kva i all verda har du

01:45.850 --> 01:56.449

gjort der? Nei, eg er jo veldig glad i sport. Eg føretrekkar jo kanskje
sånn sykkel utan motor, men eg har også prøvd ein elmotorsykkel. Eg

01:56.649 --> 02:05.654
syntest det var litt skummelt, så eg hoppa ikkje så mykje som eg hadde
tenkt. Men det er viktig å ha det gøy, og motorsporten kan vere med å drive

02:05.694 --> 02:15.039
fram klimaløysingane, på same måte som mange i næringslivet gjer mykje
på klima, som går litt under radaren. For det politiske klimaet verkar å

02:15.059 --> 02:25.066
vere litt dødt når det kjem til å gjere nok på klimaet. Så motorsport har
framleis ei framtid sjølv utan fossile brenslar? Definitivt. Dei

02:25.107 --> 02:36.239
beste går fortare, akselererer kjappare og er gøyare å køyre. Det er det
fine med elbilar. Det er betre bilar enn dei gamle. Ser elles

02:37.460 --> 02:48.710
haldningane til miljø- og klimapolitikk annleis ut her i Stavanger enn
i landa for øvrig, og kanskje spesielt i Oslo, der du er mest? Den store

02:48.750 --> 02:57.838
elefanten i klimarommet i Noreg er jo oljenæringen. Og MDG har iallfall
vore ganske tydeleg på at vi treng ein plan for sluttfasen av olje. Og det

02:57.858 --> 03:06.484
verkar som mange i Rogaland synest det er vanskeleg å svelle. Men tru
meg, vi gjer dette i omsorg for framtida til alle som bur her. For vi

03:06.524 --> 03:15.331
ønsker ikkje å ha ei krasjlanding for norsk olje og gass. Vi ønsker ei
planlagt, styrt avvikling, kor vi grip alle dei nye moglegheitene som

03:15.371 --> 03:27.017
ligg i ei grøn framtid. Kva tenker du, Svein? Korleis påverkast
klimapolitikken av inntektene vi har frå gassverksemda og

03:27.057 --> 03:39.126
næringsstrukturen i vår region? Når du tenker på haldningane til
klimapolitikken? Han påverkast litt. Men eg trur det er andre ting som

03:39.186 --> 03:53.760
gjer at miljøpartia står svake i Rogaland enn i landet elles. Og det er
ikkje så ... MDG ... Venstre står ganske sterkt og samanliknar. Så det

03:53.800 --> 04:02.470
handlar ... Altså, eg kjenner jo mange som jobbar i olja, eigentleg. Og
ein del som er liksom ... Usual suspects når det gjeld

04:02.770 --> 04:15.637
miljøengasjement. Eg trur på ein måte ikkje at dei stemmer ... Dei lar
ikkje vere å stemme på miljø pga. olja, eigentleg. Men eit interessant

04:15.817 --> 04:17.978
eksempel er kanskje ... Du ser politikarane frå Raudt med Kristiansen.
Og kanskje Arbeidarpartiet.

04:28.985 --> 04:40.891
E.g. Arbeidarpartiet i Rogaland, som hadde Torsten Solberg i AUF, som
eigentleg var veldig sånn grønn. Så kom dei på landsmøtet, og så feiga

04:40.911 --> 04:55.939
dei heilt ut. Så der ser det jo ... Der ser du kanskje det at dei står
nærmare næringa. Og at det er masse arbeidsplassar som gjer at dei ikkje

04:56.300 --> 05:09.808
er ... Og Høgre har råd, sant. Dei er ikkje ... Høgre i Oslo er jo mykje
grønare enn Høgre her, delvis pga. olja. Men det er ikkje ... Men det er

05:09.868 --> 05:17.488
meir sånn ... Det er meir byland og meir sånn konservativt

05:17.568 --> 05:28.393
kristen ... Altså dei meir klassiske kryssande forflyktningane enn
det er liksom Olje som gjer at ikkje Miljøpartiet Dei Grøne står så

05:28.413 --> 05:42.677
sterkt i Rogaland, trur eg. Så det er ikkje slik at det er fleire folk her
som føler at MDG er ein trussel mot levebrød? MDG, SV, Venstre gjer det

05:42.697 --> 05:51.924
ganske bra. Dei gjer det ikkje så verst i Stavanger, men dei gjer det
dårlegare i Rogaland. Men målingar viser jo at klimaskepsisen er

05:51.964 --> 06:02.866
større i vårregionen enn i landet for øvrig. Det trur eg stemmer litt med
... Viss du ser det internasjonale bildet, så er jo også oljeland

06:02.906 --> 06:10.628
generelt meir klimaskeptiske enn land som ikkje har olje. Så det er jo
ikkje så rart, viss ein føler at det er ein trussel mot sitt eige

06:10.668 --> 06:20.091
levebrød. Eg skjønner jo det veldig godt. Målet vårt er jo på ingen måte
dei som jobbar i oljen og er tilsette der. Vi har masse medlemmer,

06:20.111 --> 06:26.492
faktisk, også som jobbar i oljen. Det trur eg kan vere tøft for dei. Men
dei seier jo òg på arbeidsplassen at folk har respekt for det. Det

06:26.552 --> 06:37.357
foregår ein diskusjon i oljenæringa om korleis vi skal løyse dette i
framtida. Men eg trur dei fleste vel elevar livet sitt her og no. Mens MDG

06:37.397 --> 06:46.380
av og til snakkar om kva vi må gjere 10-15-20 år fram i tid. Det kan nok vere
noko som skapar litt avstand. Vi må vere flinkare til å få fram vår eigen

06:46.420 --> 06:56.484
politikk om at vi vil ha betre kollektivtrafikk. Vi vil ha billegare
reparasjon, mindre TMU. Betre lokalsamfunn, grønare byar. Så det er

06:56.745 --> 07:04.028
mykje god grøn politikk som er god over heile landet. Og så er det éin ting
som er viktig med Rogaland, synest eg. Det er at det er utruleg mange

07:04.068 --> 07:12.271
gründerar her som er kjempeoppfinnsame. Og set i gang med nye
ladeløysingar, med batterifabrikkar og ting som ...

07:12.671 --> 07:20.316
Batterifabrikkar som faktisk lykkast, som Beyonder, for eksempel,
som er ... ... får til ganske mykje, og som ikkje får så mykje merksemd som

07:20.336 --> 07:29.163
dei andre. Men det er jo ein viktig del av Rogaland, at det er ein veldig
gründerånd, som eg tenker er gull verdt for Noreg. Den første delen av

07:29.203 --> 07:39.668
resonnementet stemmer godt med refleksjonar eg har gjort meg. Og folk
og politikarar gjer offer på kort sikt, som kan betraktast som

07:39.748 --> 07:49.751
investeringar. Dei ofra er veldig konkrete og handgripelege. Ein må gi
slepp på goder ein kanskje har hatt i livet. Og for det får ein betalt på

07:49.771 --> 08:01.574
lang sikt. Og dei gevinstane er nokså usikre og uhandgripelege. At det
kan forklare kvifor folk ikkje er villige til å gjere desse ofra, er det

08:01.634 --> 08:12.870
ikkje noko sånt du er inne på? Det er litt sant, men samtidig så er jo ...
Politikarar sin fremste jobb er å vere ansvarlege og langsiktige og

08:12.910 --> 08:21.820
tenke kva er det vi må gjere no for å sikre framtida og tryggleiken vår.
... langt inn i neste generasjon. Og der føler eg nok at mange hadde store

08:21.840 --> 08:29.168
forventningar i 2019. Eg var her i Stavanger når skolestreikene var på
topp, liksom. Peak skolestreik. Og der stod det masse barn av

08:29.208 --> 08:37.638
oljearbeidarar og var skikkeleg radikale. Og det vi har sett no, er at
dei har mista trua fordi at vi har hatt ... Og regjeringa etterpå som har

08:37.698 --> 08:46.646
sagt mykje om at dei skal ta klimaansvar. Men så har dei ikkje gjort det.
Så ein trur eigentleg to ting. Du trur kanskje det ikkje var så farleg

08:46.666 --> 08:53.853
likevel. Eller du trur at politikarane ikkje kjem til å gjere det
uansett. Så kvifor skal eg engasjere meg i denne saka? Me har mista ein

08:53.933 --> 09:02.781
ung generasjon med folk som var villige til å snakke om dei tøffe vala me
må gjere no for å ta vare på framtida vår. Og så har politikarane,

09:02.801 --> 09:10.388
iallfall regjeringa, Støre og Solberg, før det skusla vekk den
moglegheita.

09:10.428 --> 09:24.399
Det er interessant, for det er ein analyse som eg yter på om er riktig.
Sjølv vart eg veldig overraska over valresultata i dei vala når

09:24.439 --> 09:30.719
miljøsaka stod så sterkt. Og så ser vi på skolevala. Det var jo ikkje noko
sånn veldig oppsving, eigentleg, for miljøpartia. Det var det valet

09:30.739 --> 09:32.680
der MBG akkurat glapp på sparegrensa? 2019 var jo ... Det var da
skolestreikane var på topp.

09:48.865 --> 09:59.689
Og vi fekk jo 7 % på fylkesnivå, vi var det femte største partiet. Både SV

og Venstre gjorde ganske gode val. Sånn at i 2021 så var jo det litt

09:59.749 --> 10:13.098
avtatt. Mykje pga. andre ting som skjedde. Det var veldig mykje
klimasnakk i 2021. Men det gav ikkje så store utslag på valresultatet.

10:13.138 --> 10:23.386
Men eg trur den folkelege bevegelsen var nok på topp i 2019. Og så dalte
det litt etter det. Men også pga. korona. Men det som dei sjølve tok feil

10:24.787 --> 10:32.191
... Det blir interessant viss du er ueinig i den analysen, eigentleg.
Men eg trudde, sånn i 2019 og 2021, at no er det ein generasjon som er grøn.

10:32.251 --> 10:38.295
Og no kjem dette til å auke. For i tid får du ei aukande miljøpolisering
mellom dei unge og ... Men sånn var det jo ikkje. Og i Rogaland var det nest

10:36.734 --> 10:38.295
...

10:54.224 --> 11:01.453
Sjølvsagt. Tvert imot. Berre ta eit heilt konkret eksempel. Dei høyrer
ikkje på no. Eg har unge som er sånn 15 og 17 år, eigentleg.

11:12.807 --> 11:23.177
Og dei skulle ... Når det begynner å bli sånn politisk, så skal du tru at
dei lever jo i ein sånn familie som er sånn der ... Miljøpartiet ... Så alt

11:23.217 --> 11:23.937
det ... Altså, dei må jo ...

11:29.082 --> 11:38.906
For himmelens skuld blir dei grøne. Men dei er ikkje det. Dei er heilt
sånn tvert imot. Og når gutane kjem frå skuledebattar, så er det liksom

11:38.946 --> 11:50.171
... Nei, det er ikkje det som betyr noko, eigentleg. Så det er vel litt
sånn realitetsorientering. At det er ikkje sånn at dei, som eg trudde,

11:50.191 --> 12:00.094
at det er dei det verkeleg vil gjelde for. Dei blir mykje meir grøne som
eit naturleg resultat av at det er dei ... At vår generasjon sviktar dei.

12:00.114 --> 12:11.697
Det er annan mekanisme. Det er interessant, for Arild indikerer jo at
etter 2019 blei dei unge veljarane skuffa over politikarane, som

12:11.717 --> 12:23.219
kanskje i tydelegare grad burde gått foran og vist veg her. Då er
spørsmålet om det er rett ... Er det sitatet fra den legendariske

12:23.259 --> 12:30.887
TV-serien Ja vel, statsminister, I am the leaders and I must follow
them? Er det sånn det er, at politikarane følger etter sine velgarar,

12:31.888 --> 12:43.394
eller er det omvendt, at politikarane er ledestjerner, som kanskje
Arild indikerer her, og at politikarane da vil henge seg på? Det er jo

12:43.414 --> 12:55.358
alltid begge delar. Men ... Og det er jo også forsking som viser at når
politikarar seier ting, så vil veljarane som har stemt på dei partia,

12:55.398 --> 13:05.526
automatisk meine det same. Ikkje automatisk og ikkje alle, men i stor
grad så kan eit politisk parti sjølv snakke om ting som gjer at det blir

13:05.566 --> 13:13.573
meir utbreitt. Og det er jo eit spesielt stort ansvar for dei klassiske
styringspartia at dei då gjer det. Og i den forstand så er jo det Trump

13:13.593 --> 13:21.777
held på med i USA, ganske grusomt og forferdeleg. For det betyr at
veljarane begynner å tru at verda heng saman, sånn som han seier. Men

13:21.797 --> 13:32.483
også det motsette. Så eg meiner jo at viss ein stiller til val og har tenkt
å lede eit land, så må ein òg vere villig til å fortelje på ekte kva det er

13:32.503 --> 13:38.987
som skal til for at sikkerheita vår skal bli varetatt. Og no står vi
overfor mange forskjellige truslar. Det trur eg er forvirrande for

13:39.007 --> 13:51.619
folk. Så vitsen for meg, iallfall, når eg gjekk inn i politikken for åtte
år sidan ... Så var jo det ut ifrå ein idé om at nokon må jo faktisk tørre å ta

13:51.659 --> 14:00.192
leiarskap og bruke den kunnskapen ein har. Så det er mogleg det var feil å
velje MDG, men ein må jo velje eit parti som verkeleg har dei store

14:00.232 --> 14:08.318
ambisjonane om å gjere ein stor forskjell. Eg forstår det og har respekt

for det, men slik får vi vere så uavbødig, så gir det ikkje

14:08.338 --> 14:21.972
veljaroppslutning. Dei store partia, har dei råd til ein sånn offensiv
miljø- og klimapolitikk som mindrepartia? Svar på det er jo nei. Men eg

14:22.012 --> 14:35.402
trur at det spørsmålet du stilte ... I staden ... Eigentleg at
politikarane er grønare, stort sett, enn vanlege folk. Dei er grønare

14:35.442 --> 14:50.112
enn sine veljarar? Du såg det på ... Eit eksempel er jo
bompengeopprøret. Det som skjedde med rushtid og å straffe bilistar

14:50.192 --> 14:55.976
... Gjere det som Transportøkonomisk institutt sa nytt av. Me fekk ned
trafikken, men òg ned talet på veljarar. Då fekk du ein korreksjon, som

14:55.996 --> 14:59.238
var ein wake-up-call til partia. Det var eit eksempel på at
styringspartia vil meir enn veljarane vil, eigentleg.

15:16.510 --> 15:29.238
Og eg trur òg at når 20-30 % av befolkninga seier at miljø er den
viktigaste saka, så betyr jo ikkje det at dei meiner at ... Som ei viktig

15:29.278 --> 15:35.902
sak som trumfar alt anna. Som gjer at vi godtar alle dei strengaste
miljøkrava, eigentleg.

15:38.817 --> 15:43.959
Det er ei bra bok som heiter 'The Big Divide',

15:43.999 --> 15:55.784
som seier at ofte så har vi som er dei bobla kommentariatet ... Vi
skjønner ikkje eigentleg kva sånn breie masse av folk eigentleg tenker

15:55.804 --> 16:09.232
og gjer. Og eg trur både bompengeoperørar og delvis òg ... Miljøsaka er
eit eksempel på at veldig mange folk

16:10.632 --> 16:20.437
godtar ein god del av verkelegheitsbeskrivinga, men er ikkje villige
til å gå så langt som politikarane vil. Det tar dei høgde for, eigentleg.

16:24.599 --> 16:32.478
Men eg er jo ikkje heilt einig med den analysen. Det er jo kanskje litt

uavgjort, sidan det er du som er statsvitar blant oss. Men eg tenker jo,

16:32.518 --> 16:44.578
for det første, så har jo ... Regjeringa har hatt moglegheita til å gjere
populære klimatiltak. Sette ned prisen på bussane, toga våre, gjere

16:44.618 --> 16:50.462
frukt og grønt billegare. Ting som ville vore populært. Det har dei
ikkje gjort. Spør du folk, er det mange som seier at dei kan takle tøffe

16:50.482 --> 16:51.423
tiltak om dei får forklart kvifor dei gjer det.

16:58.524 --> 17:08.835
Ja, igjen. Dersom du drar tilbake til bompengeropprøret i 2019 ... Det
som skjedde, var at alle partia gjekk tilbake. Dei ville ikkje stå opp

17:08.875 --> 17:16.182
for kvifor dei hadde innført bompengar. Dei nekta å seie at det var lurt,
f.eks. for å få betre luft eller billigare kollektiv, betre kollektiv.

17:16.903 --> 17:26.472
Så det ville ikkje dei seie, og dermed så opna du på ein måte opp for
bompengepartiet og den som no på ein måte er eit dødt parti. No har vi litt

17:26.512 --> 17:33.639
det same utanlandskablar. No står alle på TV og seier sånn ... Nei, vi var
jo imot dei utanlandskablane. Så viser det seg at alle ... Har vore med på

17:33.659 --> 17:41.106
det. Det har stått svart på kvitt at vi skal gjere det sjølv om prisane er
høge. Så ein har jo ikkje vore ærlege med folk i utgangspunktet. Og så

17:41.166 --> 17:49.854
løper ein tilbake etterpå. I staden for å prøve. Iallfall gjere eit
forsøk på å forklare kvifor dette er bra for oss på lang sikt. Og då meiner

17:49.874 --> 17:58.960
eg du også opnar opp for at det blir liksom ... Ja. Ein kan seie mykje
forskjellig som ikkje er riktig i debatten. I andre land ser du at store

17:58.980 --> 18:07.544
parti har gjort vanvittig store kutt i klimagassutsleppa. Dei har
gjort det i Tyskland, Danmark, Storbritannia, i Sverige. Til dels har

18:07.584 --> 18:20.790
det kosta pengar, men dei har klart å bli gjenbakt, dei politikarane som

har gjort det. Eg er ikkje sikker på om liksom den her ... Hvis

18:22.832 --> 18:31.236
vi berre henfaller til den måten å tenke på, så blir politikarane berre
sittende og ikkje tørre å gjøre noko. Du må jo bruke det mandatet du får,

18:31.256 --> 18:45.443
til å gjennomføre langsiktig politikk. Men Oslo er jo eit ... No ligg vel
de ikkje så verst an i Oslo enno? Me kom inn i byråd med 8 % i 2015. Auka til 15

18:45.784 --> 18:54.810
i 2019. Og så ligg me på vel 10 % i dag og er det tredje største partiet. Så
folk i Oslo synest jo det er gøy med sykkelvegar og fleire trær og litt

18:54.850 --> 18:59.193
dyrare bompengar. Men Oslo er eit ganske godt eksempel. Fordi at ... Vi
snakkar jo på ein måte om ... ... om endringar som er litt krevjande for

18:59.233 --> 19:02.355
folk. For det betyr ... Det kostar noko når det gjeld bilbruk ...

19:15.503 --> 19:30.088
Eller sånne ting, eigentleg. Og så har Oslo ... Der har du masse utdanna
folk, og du har ubane, liberale verdier. Og til ein viss grad så er jo det

19:30.428 --> 19:41.772
òg eit slags utstillingsvindueksperiment litt akkurat for. Akkurat
den spenninga for kor mykje folk toler. Og der ... Vel ... Det er ikkje ...

19:42.072 --> 19:53.020
MDG går iallfall ikkje fram. Sjølv om dei har ført ein ekte
miljøpolitikk. Dei har gjort det du seier ... Du seier at ... Din analyse

19:53.060 --> 20:02.967
er på ein måte at viss folk berre får forklart kor god miljøpolitikken
er, så kjem dei. Men eg trur ikkje det er sånn. For eg trur ikkje at

20:02.987 --> 20:07.851
miljøengasjementet stikk djupt nok. Og det er det som er utfordringa.

20:14.513 --> 20:25.058
Interessante regionale dimensjoner. Arild indikerer at ein har
lukkast betre på kontinentet enn i Noreg, f.eks. Svein indikerer at det

20:25.078 --> 20:36.726
er enklare med klimapolitikk i Oslo enn på landsbygda. Det kan hende at i
Europa er utgangspunktet betre for ei klimaomstilling. Og at

20:36.786 --> 20:46.833
belastningane er mindre. For den enkelte veljar føles det enklare.
Kanskje er det sånn i Oslo òg. At belastninga med klimapolitikk føles

20:46.853 --> 20:59.542
enklare i Oslo enn hos min dotter, som bur på Finnsnes. Og skal
elektrifisere alt ho held på med. Det er nokre forskjellar som gjeld

20:59.602 --> 21:08.768
distriktsbebyggelse, sentralitet, og at dette er enklare å få
forståelse for i urbane strøk. Det treng ikkje berre vere fordi ein i

21:08.848 --> 21:18.895
urbane strøk må forstå så mykje meir. Det kan hende at dei faktiske
belastningane ved politikken er mindre i urbane strøk. Det kan vere.

21:18.975 --> 21:30.960
Men ... Belastningene med å ikkje gjere noko er mykje større i
distrikta. Dei fylka som blir ramma hardast av klimaendringar, er

21:30.980 --> 21:44.950
gamle Sogn og Fjordane, Finnmark. Det er bønder, fiskarar, folk som
lever med dårlege vegar. Dilemmaet du var inne på, er at gevinstene av

21:45.010 --> 21:54.519
ein stram klimapolitikk verkar rare og abstrakte, og langt frem i tid.
Men det er jo også her og no. Men vi veit ikkje korleis det vil slå ut.

21:58.643 --> 22:01.244
Det

22:03.084 --> 22:09.746
har vore spelt mykje på motsetningar mellom by og land, særleg frå
Senterpartiet. Men òg etter kvart hadde eg blitt adoptert litt av

22:09.786 --> 22:20.849
Arbeidarpartiet, meiner eg. Det er jo eigentleg òg for å drive
kulturkrig på den type premissar, mot klima. Og eg meiner det er veldig

22:20.909 --> 22:31.397
overdrevet. Det er litt absurd at det er i byane folk køyrer elbil. For
det er jo i distrikta at ein verkeleg brukar bilen. Og det er lettare for

22:31.457 --> 22:33.879
folk å få lada heime. Men i myten er det frykteleg mykje verre.

22:38.439 --> 22:50.023
Og gjere dette i distrikta. Så eg skulle ønske at vi hadde ein meir
innestemmedebatt om korleis det ser ut. For sirkulærøkonomi er det nye

22:50.263 --> 22:57.666
buswayet. Og det går ikkje an å ha sirkulærøkonomi viss det ikkje bur
folk der ressursane er. Der du tar ut ressursane, er også der du skal

22:57.706 --> 23:06.632
skape dei sirkulære verdistraumane. Det grøne skiftet er ei gigantisk
moglegheit for å skape nye jobbar i heile landet vårt. Det synest eg ofte

23:06.713 --> 23:15.439
forsvinn litt i den kulturkrigen som vi ofte ser. Det som heng saman med
dette, er jo at Senterpartiet er noko meir skeptisk til både

23:15.459 --> 23:19.461
klimapolitikk og naturvern enn ...

23:22.619 --> 23:25.861
Svein, vil det få noko å seie for klimapolitikken i tida som kjem?

23:43.973 --> 23:51.922
Det kan godt vere at eg vil få det. Det er jo noko med ...

23:51.962 --> 24:03.072
Fordi at ... Altså, Senterpartiet er jo liksom litt på
sentrum-venstre-sida det som Frp er på andre sida. Du har liksom noen

24:03.112 --> 24:13.994
pressepartiar, SV, MDG, NHO, Venstre på andre sida. Så har du dei der som
liksom held tilbake igjen. Og ved det neste valet så ... Du må jo hugse at

24:14.014 --> 24:24.297
det som skjedde før i stortingsvalet, var at Senterpartiet var kunstig
store. Så dei fekk eit større sånn vetokort enn dei sannsynlegvis ville

24:24.317 --> 24:26.517
ha ved neste val. Og det er jo òg sånn at ...

24:30.964 --> 24:34.366
Det skjer jo mykje i miljøpolitikken, sjølv om miljøpartia ikkje er
fornøgde. Og verkelegheitsbeskrivinga blir jo delt, vil eg seie.

24:47.295 --> 25:01.878
Av miljøministeren, av Arbeidarpartiet, av Høgre ... Dei vil innfri
desse avtalane. Hemstad og andre seier at dei gjer det ikkje å vere

25:01.918 --> 25:15.502
utolmodige. Så mellom dei store partia er det ikkje store forskjellar i desse spørsmåla? Du var på Politisk kvarter i går og diskuterte dette

25:15.542 --> 25:20.844
spørsmålet med klima- og miljøministeren. Blei du overbevist? Er det grunnlag for optimisme?

25:24.514 --> 25:34.780
Eg synest det er bra at det blir ei eittpartiregjering. For det vi ... Det verkar som om Senterpartiet har vore veldig bremsekloss på både natur-

25:34.800 --> 25:43.905
og klimasida. Og at Senterpartiet har fått såpass mykje igjen av å sitte 3,5 år i regjering at dei like gjerne berre trakk seg frå heile greia. Det

25:43.945 --> 25:49.428
ville skape veldig usikkerheit rundt kva som skal skje rundt neste sving. Og eg tippar at mange i Arbeidarpartiet er ganske sure på

25:49.448 --> 25:56.670
Senterpartiet. Og det kan opne opp nye moglegheiter. F.eks. at Arbeidarpartiet heller vil ha med ... Kanskje Arbeidarpartiet heller

25:56.690 --> 26:03.212
vil vere bremseklossen og ha f.eks. MDG og SV på laget etter valet. Det ville eg anbefalt i ei sånn løysing.

26:05.853 --> 26:14.897
Sånn sett er eg optimist fordi Senterpartiet er ute. Men eg trur òg at Arbeidarpartiet sin klimapolitikk ... Har utmerka seg jo ved å ikkje

26:14.957 --> 26:23.204
innfri, og så sette ein seg nye mål lenger fram i tid. Og så blir det då ... Det blir kvotekjøp som løyser det heile. For ein tør ikkje å gjere dei

26:23.224 --> 26:29.669
tiltaka som skal til. Og eg trur det stikk veldig djupt inn i Arbeidarpartiet. Så eg trur ikkje liksom ... Det kjem ikkje til å skje

26:29.709 --> 26:38.197
noko mirakel før dette valet. Men eg håpar at det kan skje eit mirakel i valet, og at vi kjem i såpass sterk posisjon at vi kan få til ei reell

26:38.237 --> 26:49.598
klimaomstilling av Noreg. Hva synest du om responsen på

elpriskontroversane og denne norgesprisen? Nei, det er veldig fint at

26:49.658 --> 27:00.284
ein prøver å finne løysingar som ikkje gjer det heilt uakseptabelt høge straumprisar for vanlege folk, eller fattige folk særleg. Men

27:00.324 --> 27:11.951
dessverre kjem ikkje norgesprisen til å skape ganske mange nye problem, som forsterkar ... Strømmangel på kalde dagar. Dei kjem til å

27:11.991 --> 27:19.857
sende rekninga til masse bedrifter og organisasjonar. Så eg synest nok at vi har landa på at det er ei dårleg løysing, og at ein heller bør gå for

27:19.917 --> 27:30.924
ein straumbonus til folket, kor ein beheld meir eller mindre ... Prøver å gjere noko med prisstrukturen i dag, og ikkje få dei valdsomme

27:30.964 --> 27:39.492
utslaga. Det går an å justere på. Men når du kjem over ein viss sum, så skal dei pengane inn i eit fond som blir delt ut likt til alle folk. Det betyr at

27:39.612 --> 27:48.597
viss du har lågt straumforbruk fordi du i utgangspunktet er ein ganske fattig person, så får du meir. Kva siste forslag er det? Dei har kopiert

27:48.637 --> 27:52.859
deler av vårt forslag. Eg håpar vi kan få ein diskusjon rundt ei sånn løysing. Då løyser du fleire ting på ein gong. Det som er særleg ille, er

27:52.899 --> 27:54.240
at folk med låge inntekter ...

28:05.845 --> 28:13.648
Dei blir fattige når straumregninga kjem. Det kan vi ikkje ha. Det er dette som er ei kjempeutfordring. Økonomar har nok vore for mykje

28:13.668 --> 28:24.033
opptatt av å finne ein klimapolitikk som verkar effektiv. Og så har ein vore for lite opptatt av om politikken lar seg gjennomføre. Dvs. om

28:24.053 --> 28:37.860
kostnadene i form av inntektsfordeling og politisk aksept osv. er innan rimelighetens grenser. Så dei taktane for MDG og Venstre er i tråd

28:37.880 --> 28:47.706
med fagøkonomiske råd om at ein bør bevare prissvingingane som eit

incentiv både til energisparing og til energieffektivisering. Og så

28:47.726 --> 28:56.371
må ein bruke andre verkemiddel enn sjølve prisen til å løyse fordelingsutfordringa. Og då er det rundsumløysingar, som du er inne

28:56.411 --> 29:04.815
på no, f.eks. frå eit fond. Når staten tener veldig mykje pengar, så burde dei gitt ut ein del av det overskotet, og gjerne anten med eit likt

29:04.835 --> 29:13.079
beløp eller med eit beløp kun til dei som er under ei eller anna inntektsgrense. Det trur eg kunne gitt ein akseptabel

29:13.119 --> 29:26.170
fordelingsprofil her. Samtidig som han bevarte incentiva til å spare straum. Eg trur at Jens Stoltenberg, som no er fagøkonom tilbake, han

29:26.210 --> 29:35.515
ser dette. Eg trur han gremmer seg. Over sider ved denne norgesprisen. Så det blir spennande å sjå korleis han har tenkt å forsvare den

29:35.555 --> 29:46.961
ordninga. Og det eg seier no, er òg heilt i tråd med råda frå det såkalla finanspolitikkutvalet, som la fram sin rapport for Jens Stoltenberg i

29:46.981 --> 29:59.456
går. Dei anbefaler òg at straumstøtteordninga bør omorganiserast. Det som er absurd med den gamle ordninga, er jo at folk som i

29:59.516 --> 30:07.321
utgangspunktet hadde tenkt å etterisolere huset sitt, eller å investere i solceller eller varmepumper, dei har latt vere. Så det har

30:07.341 --> 30:14.965
faktisk verka så sterkt. At det har blitt mindre energisparing enn det elles ville blitt. Og det tapar jo alle på. For det er akkurat på dei

30:15.005 --> 30:24.330
kaldaste dagane at straumprisen går mest opp. Så energieffektivisering er jo verkeleg ei løysing som Noreg kan trappe

30:24.370 --> 30:33.972
vanvettig opp. Staten kan gå inn og sponse det, samtidig som dei sponsar større prisen til dei som slit med å betale straumrekninga. Me har vore

30:34.012 --> 30:43.560

vitne til noko i samband med Senterpartiets avgang. Dei sat i
forhandlingar opp mot avgangen, der dei skulle finne kompenserande

30:43.600 --> 30:50.026
ordningar for Senterpartiet til å bli i regjering. Det ryktest at
akkurat denne norgesprisen er ein av desse kompenserande verkemidla.

30:53.729 --> 31:03.754
Og dagen etter Senterpartiet gjekk ut av regjering, så lanserer dei
altså dette på eigen hand. Ein flat pris på 40 kWt. Kva tenker du om den

31:03.774 --> 31:16.275
prosessen, og vil du karakterisere løysinga på nokon som helst måte?
Nei, altså ... Er ikkje dette populisme? Jo, men Stoltenberg ...

31:16.815 --> 31:26.643
Når ein intervjuar forskjellige statsministrar, så sa han noko som var
heilt sant, og det var at ... Av og til må jo berre vere litt populistiske,

31:26.683 --> 31:35.930
sant? Ikkje heile tida, men av og til må jo vere det, eigentleg. Og dette
er jo den typen sak. Fordi at straumprisen har på ein måte symbolisert

31:33.728 --> 31:35.930
...

31:41.254 --> 31:54.397
Alt som er feil med regjeringa. Me begynte med ho der Marte ... Mjøs
Persen. Som liksom stod der og bobla i studio, som ikkje skjønte nokon

31:54.417 --> 32:07.820
ting av. Og så sit det folk med dobla straumpris, og så liksom ... What
heck? Så det var jo heilt katastrofe. Så dette er på ein måte ... Sosial

32:07.880 --> 32:21.594
rettferdighetskorreksjonen om igjen. And it's good, vil det seie,
eigentleg. Men det er fordi ... Det er to sånne grunnleggande

32:21.614 --> 32:30.002
strategiar for å få gjennomslag i miljøpolitikken. Men det kan eg kome
tilbake til, fordi du ville kommentere det. Nei, eg berre tenker at det

32:30.042 --> 32:39.285
store ... Det er jo riktig som du seier. For regjeringa var utruleg treig
hausten 2021, då gasskranene begynte å bli stengde igjen av Putin, og

32:39.325 --> 32:45.026

prisane begynte å stige i Europa. Så sat regjeringa og tvinna
tommeltottar og lurte på ... Ja, ja, kva skal vi gjere med dette? Og det

32:45.046 --> 32:52.228
var jo opprør i Stortinget. Vi fremma forslag. Fleire andre parti har
fremma forslag. Og dei slepte beina etter seg. Så dei klarte på ein måte

32:52.248 --> 33:00.613
ikkje å omstille seg raskt nok. Og det trur eg igjen er Senterpartiet som
har dratt i bremsene heile tida. Eller dei har ikkje klart å bli einige.

33:00.633 --> 33:09.960
Og så har dei kome veldig defensivt ut. Og det som er litt dumt, er jo at
straumen er ein vanvittig verdifull ressurs. Når du skal legge om vekk

33:09.980 --> 33:17.124
frå fossilt over til fornybart, du skal slutte med oljetankar, du skal
slutte med gassrøyr eller oljetankar og sånt, og du skal begynne å

33:17.184 --> 33:25.310
frakte straumen på ein eller annan måte, energien på ein ny måte, så er jo
det med kablar og straum ein heil nøkkelressurs for å få dette til. Og då

33:25.350 --> 33:32.419
hadde det vore så fint om ein hadde hatt ein idé om korleis dette skal
gjerast, som var langsiktig, og at ein såg litt fremover i tid, og ikkje

33:32.479 --> 33:44.543
berre i spegelen heile tida. Det skulle eg ønske regjeringa hadde klart
å gjere raskare. Eg høyrde du diskuterte akkurat den omligginga med

33:44.583 --> 33:51.466
Mime Kristiansson i podkasten. Det synest eg var veldig lærektig og
gode poeng du hadde, som eigentleg går på ...

33:55.708 --> 34:08.752
At Europa skal vekk frå gassrøyr og over i ein grøn infrastruktur. Det er
det dette handlar om, eigentleg. Ein vil jo seie at styringspartia er jo

34:08.812 --> 34:11.173
nærmare dokker, på ein måte. Det er ein ny sånn ...

34:14.514 --> 34:23.881
Det blir ei ny politisk akse på det. Det er det ein ser tilløp til.
Samarbeid og solidaritet på den eine sida, og dei som er mest opptatt av

34:23.921 --> 34:33.229

det ein kan karakterisere som Noreg-først-strategien. Som kanskje er
litt frekt å seie, men det er jo det. Der er det noko som er veldig

34:33.249 --> 34:35.431
interessant, og som er ei moglegheit for miljøpartia.

34:38.353 --> 34:49.858
Det som vi kanskje er ueinige om når det gjeld strategi ... Viss det er eit
miljøpolitisk yrke som seier kva ein bør gjere, kan du seie at det er to

34:49.878 --> 35:01.964
strategiar. Det eine er å seie at vi har ei så god sak som Miljøpartiet Dei
Grøne eigentleg. At viss vi berre får kome fram og forklare denne gode

35:02.004 --> 35:14.071
saka, at alle må bli like miljøinnsette som oss, så vinn vi fram. Det trur
eg nemleg er ein feil strategi. Den andre strategien er det at

35:14.491 --> 35:23.697
miljøpartia må prioritere først og fremst å bli store ved å ha appell,
ikkje berre i miljøsaka. Og så når ein blir store, så må ein liksom prege

35:23.717 --> 35:23.977
politikken.

35:29.462 --> 35:32.344
Og det beste eksempelet på

35:35.247 --> 35:46.936
dette, det er liksom valet i ... Altså det som skjedde i valet mellom 1985
og 1989. For da var det jo sånn der ... Det var mykje sånn ozongass, og så

35:46.956 --> 36:00.726
var det plutseleg ein rar farge i fjordane. Eg hugsar det sjølv. Og før
det valet hadde Venstre og SV på likt nivå. Det som skjedde ved neste val,

36:00.746 --> 36:05.049
var at Venstre blei det same 3-4 %. SV dobla seg. Men det var ikkje det som
skjedde. SV hadde appell i fleire saker.

36:19.036 --> 36:30.367
Dei hadde svar på fleire problemstillingar? Dei hadde mykje større
oppslutning òg i sosiale spørsmål, velferdsspørsmål. Dersom MDG

36:30.387 --> 36:35.572
hadde kome over 3,9, hadde jo det fleirtalet som vanleg, vore heilt
annleis. Då hadde me fått ein heilt annan politikk òg.

36:40.316 --> 36:53.549
Det er utruleg viktig for miljøsaken at MDG med sin europaprofil blir ei stemme som kan ha ei hand på rattet til Stør istedenfor både SV og dei

36:53.609 --> 36:54.330
europafiendtlege partia.

37:03.899 --> 37:11.205
Vanlege folk oppfattar MDG som moralistar. Kanskje ein har litt rett, men vi gidd ikkje sykle. Når MDG blir grønt sekterisk, då får ein ikkje

37:11.365 --> 37:11.625
nok stemme.

37:24.155 --> 37:38.476
Så ein må konkretisere, vere litt enklare og kompromissvillig i miljøpolitikken. Og ha fleire saker. Så må ein konvertere den styrken

37:38.536 --> 37:48.600
om til politikk etterpå. Det er to strategiar der. Det eine er ... Dette er eg sikker på at de har hatt mange og lange diskusjonar om i MDG.

37:48.840 --> 37:59.943
Velkomen til landsstyremøte. Eg kjenner meg litt igjen på inntrykket vi sit med, vi som sit på litt avstand. At MDG er, om ikkje eit

38:00.043 --> 38:10.368
einsaksparti, så iallfall eit nisjeparti. For spesielt interesserte. Men viss strategien er å bygge større breidde, kva

38:10.388 --> 38:19.513
tenker de om den oppfatninga som gjer seg gjeldande, og kva har de diskutert å gjøre med det? Er det eit mål å bli sånn, eller ønsker de ...?

38:19.573 --> 38:28.538
Vi ønsker jo sjølvsagt å vere eit breitt parti som får frem heile breidda i vår politikk, særleg på solidaritetsfeltet. At vi både er opptatt av å

38:28.558 --> 38:38.107
... Bekjempe matkøar og fattigdom blant familiar og bekjempe utanforskap. Det blir ei av dei viktigaste sakene våre i dette valet. Og

38:38.147 --> 38:46.394
så er det det internasjonale biletet. At vi er ei motkraft mot ytre høgre. Vi er ein forkjempar for meir samarbeid og meir tillit mellom

38:46.434 --> 38:58.384
land. Så det ... Vi har ikkje ... Vi ønsker jo sjølvsagt å vise at vi har
politikk på alle områda. Og så må vi sjølvsagt bli flinkare og meir

38:58.424 --> 39:07.231
kreative til å få frem det i dei kanalane kor vi kan nå frem til folk. Men
media har også eit bilde av at vi på ein måte er ... Kun opptatt av klima. Vi

39:07.251 --> 39:14.756
blir ofte oppringt når det handlar om det. Og så er det vanskelegare for
oss å komme oss inn i debattene når det gjeld andre ting. Men strategien

39:14.776 --> 39:25.903
Svein skisserer opp, er den vi forsøker å vise frem. Og at motorsport er
ein bra ting, f.eks. Vi må vende tilbake til der vi begynte. Det meiner vi

39:25.923 --> 39:28.445
verkeleg. Mange i partiet vårt synest Formel 1 er noko av det gøyaste å
følge med på.

39:33.848 --> 39:40.375
Sjølv synest eg det er å sykle elmotorsykkel eller teste det. Det skal eg
gjere fleire gonger. Eg ser på Venstre, som har tatt EU-Ukraina-saka og

39:40.395 --> 39:42.337
fått auka saksselskap til det. Der er det eit ledig rom.

39:56.391 --> 40:12.035
På Sentrum Venstre. Som dere liksom kan følge. Det er det som eg trur er
ein viss behaldning hos dykk. De er litt unntatt i miljøsakene. Så er dei

40:12.055 --> 40:26.781
ganske udogmatiske og pragmatiske. Det er eigentleg ein behaldning.
Ruspolitikk, liberale spørsmål, urbane ... Så viss SV heng for mykje

40:26.881 --> 40:29.364
igjen i dogme, så er det moglegheiter for at Henriksson får rolla som SV
hadde i 89.

40:42.637 --> 40:52.124
Sjølvsagt kjem på vippen. Og så må vi bruke den makta til å få gjennom. I
1989-valet hadde alle partia lovt heilt vanvittige kutt i

40:52.244 --> 41:01.471
CO2-utsleppa. Men det skjedde nesten ingenting etterpå. Det er det
viktigaste løftet til oss, at vi kjem til å prioritere miljø, klima og

41:01.491 --> 41:10.575
solidaritet som dei tre hovudsakene våre. Eg vil snakke meir om kraft og
elektrisitet. Me har snakka litt om norgesprisen, slik den er

41:10.655 --> 41:18.501
introdusert for den nye regjeringa. Men under den førre regjeringa
vokser det òg fram et stort politikkfelt i grensesnittet mellom

41:18.541 --> 41:28.068
næringspolitikk på den eine sida og klima- og miljøpolitikk på den
andre sida. Nøkla i denne samanheng er karbonfangst og -lagring,

41:28.088 --> 41:42.200
hydrogensatsing, havvind, elektrifisering av Melkøya osv. Ein del av
dette inneber at ein frå regjeringa subsidierer utvikling av kraft med

41:42.220 --> 41:54.508
den eine handa, og så subsidierer ein forbruket med den andre handa. For
ein økonom så skurrar det big time. Hva tenker MDG om denne politikken?

41:54.548 --> 42:04.830
Kva er de skeptiske til her, og kva er de tilhengarar av? Vi er mest
skeptiske til å ha ei massiv subsidiering av straumforbruk som lett kan

42:04.890 --> 42:16.132
reduserast. Jf. prismodellen vi ønsker å gjere. På tilbodssida, då?
Dette er utvalet som kom i går. Dei var tydelege på at havvind ikkje var

42:16.172 --> 42:24.394
samfunnsøkonomisk lønsamt i Noreg. Batterifabrikkar har det same. Og
det er eg jo ueinig i, for det er berre ein del av analysen. Det er den

42:24.434 --> 42:29.976
samfunnsøkonomiske berekninga. Men om du går inn i Nasjonal
transportplan, så er det to motorvegprosjekt som er

42:30.016 --> 42:36.399
samfunnsøkonomisk lønsame. Alle dei andre er ulønsame. Ei rekkje
jernbanestrekningar er ulønsame. Vi gjer det jo likevel, fordi vi

42:36.439 --> 42:46.579
ønsker å sette ein kurs for samfunnet vårt. Så MDG meiner at vi skal bruke
milliardar av skattekroner på batterifabrikkar og havvind? Det må

42:46.739 --> 42:57.210
vere gode kriterium, men ein kan ikkje la samfunnsøkonomiske modellar
stanse det. Ein må ta dei med i berekninga, velje dei beste prosjekta.

42:57.270 --> 43:06.681
Men eg er redd for at viss du følger oppskrifta, så er løysinga for Noreg å
fortsette å pumpe olje så lenge som mogleg. Ikkje bygge opp ein eigen

43:06.721 --> 43:15.609
grøn industri. Kjøpe seg fri med kvotar. Det er oppskrifta på at vi blir
Europas forlatte bensinstasjon i 2050. Eg trur det er ein dårleg plan

43:15.709 --> 43:23.976
for framtida til Noreg. Det er for så vidt reine over for pengane, men eg
trur eg er heldig i retning av finanspolitikkutvalet i går likevel. Og

43:24.016 --> 43:36.683
så er eg nok noko meir skeptisk til ein del av dette, som iallfall i den
grad det aldri kjem til å lønne seg for å sette det på spissen. Ja. Ver så

43:36.703 --> 43:36.783
god.

44:00.128 --> 44:15.735
Det er òg det som er nødvendig økonomisk for Noreg, for Rogaland. Viss vi
ikkje gjer det no, så taper vi økonomiske arbeidsplassar og næringsliv

44:15.775 --> 44:27.137
på det, eigentleg. Der er det jo noko med å ... Der er det noko med at det er
ei ny sånn økonomisk ... Altså ein annan type økonomisk framtidsretta

44:27.197 --> 44:39.661
sak som ikkje er moralistisk, men som er grunngitt økonomisk
rasjonelt. Og det har ... Trur eg har sterkare kraft. Sterkare

44:39.681 --> 44:49.310
berekraft. Viss det kan grunngittast økonomisk rasjonelt, så er eg
einig. Men problemet er jo at det som då vil bli samfunnsøkonomisk

44:49.350 --> 44:58.260
lønsamt, det vil jo vere å fortsette å leite etter olje og gass. Fordi eg
har ei enorm inntening. Og karbonprisen reflekterer ikkje kostnaden.

44:58.300 --> 45:07.851
Og ein har ein slags idé om at nokon andre skal betale for den eit eller
anna stad. Men det er jo ikkje det som er i ferd med å skje. Equinor

45:07.891 --> 45:17.200
nedjusterer. Først har dei ganske slappe fornybarmål. Så kjøper dei
opp Ørsted og Scatec, to fornybarselskapar. Og så nedjusterer dei måla

45:17.240 --> 45:25.048
sine etterpå. Og så seier dei at dei skal produsere meir olje og gass. Og
eg har ikkje sett nokon land som seier at nei, vi tar klimaansvar, så vi

45:25.088 --> 45:33.498
kjem til å skru ned vårt tempo i oljeutvinninga. Så viss alle land gjer
sånn som Equinor og Noreg gjer viss dei følger utvalet si oppfordring,

45:33.558 --> 45:42.664
ja, så går vi inn i ei tid med ... Det er verkeleg ei eksistensiell
klimakrise, kor matsikkerheita vår, tryggleiken vår, veldig mykje av

45:42.704 --> 45:49.687
det internasjonale samarbeidet kjem til å kollapse. Det er ei framtid
vi ikkje ønsker oss. Det kan ikkje ein økonom bregne seg fram til i ein

45:49.707 --> 45:57.130
eller annan samfunnsøkonomisk modell. Det meiner eg er ein feil måte å
tenke på. Absolutt, dei skal få lov å seie kva dei meiner, men

45:57.170 --> 46:03.590
politikarane må jo gjere større og breiare analysar om kva slags
samfunn dei skal ha i framtida. Det er eit tankekors, ja. Det du

46:03.630 --> 46:15.739
refererer til her, var jo på Equinors kapitalmarkedsdag og
resultatframlegging på onsdag, der dei altså kutta måla for fornybare

46:15.759 --> 46:25.345
investeringar. Men ikkje nok, svarte aksjemarkedet. For selskapet
tapte seg med 30 mrd. i børsverdi i løpet av den dagen. For aksjemarkedet

46:25.365 --> 46:33.709
hadde håpa og trudd på større kutt. Og det kjem jo av at ... Ikkje markedet
eller Equinor har tru på lønnsomhet eller verdiskaping. Det er det som

46:33.769 --> 46:37.670
ligg bak desse markedsmessige reaksjonene. Markedet responderer jo
på Trump, som seier 'drill, baby, drill'. Eg meiner at Noreg burde seie

46:37.690 --> 46:41.691
'chill, baby, chill'. Og seie 'goodbye, oil, goodbye'. Og peike til ein
annan veg. Det er det verda treng no. Parisavtalen er i spill. I eit

46:41.711 --> 46:43.771
langsiktig perspektiv er dette frykteleg.

46:58.814 --> 47:02.726
Dårleg prisa inn i det aksjemarknaden som er sjefen på kva vi skal gjere.

47:06.596 --> 47:21.359
Men eit viktig spørsmål er eigentleg når miljøbevegelsen ikkje får
gjennomslag politisk sterkt nok. Kva kan vere framtidsutsiktene for å

47:21.399 --> 47:25.340
få det? Det er to strategiar. Ein ting er kanskje litt naivt og håpefylt
om at ein skal få gjennomslag for

47:32.022 --> 47:38.704
Men da er det interessant å sjå på solidaritetsbegrepet.

47:38.764 --> 47:53.368
Og eigentleg opp mot ein kritikk om godhetstyranniet. For kva er
eigentleg solidaritet? Det er på den eine sida at vi skal stille oss side

47:53.388 --> 48:06.256
ved side med andre. Men det er òg eigeninteresse. Så det å ha ein
miljøpolitikk, ein miljøstrategi, som er begge deler ... Og når

48:06.316 --> 48:18.743
godhetstyranniargumentet kjem, så seier ein at ja, men dette er ...
Dette er til beste for oss òg. Det er både rett og godt. Men det er òg i vår

48:18.783 --> 48:33.608
eigeninteresse. Den typen miljøstrategi er mykje meir
framtidsretta. Parallelt med eit anna viktig punkt som eg trur, det er

48:33.628 --> 48:43.112
det at miljøpolitikken i dag ... Eg vil seie det er komplisert. Det
handlar om vanskeleg karbonfangst. Det er ikkje sånn for og mot

48:43.152 --> 48:45.733
utbygging i Lofoten. Då er det enkelt. Men når det blir veldig
komplisert, da ...

48:58.319 --> 49:08.427
Vil ikkje mobilisere dei som er litt for miljøpolitikk, men ikkje er
heilt inne i det. Der òg ligg det ei utfordring. Å bryte det ned til noko

49:08.507 --> 49:12.070
enkelt. Få hekta på alle. Få ein type konfliktsymbolsaker som alle kan
forstå.

49:19.957 --> 49:27.400
Men eg trur det å ta Noreg trygt ut av oljealderen er ei god sak. Det har til
og med Bent Høie meint at vi treng ein sånn plan. Det er også

49:27.420 --> 49:36.162
miljøbevegelsen tydeleg på, at vi treng å planlegge for at vi skal inn i
fornybaralderen, og då må vi ut av den fossile. Det er jo ei ganske lett

49:36.403 --> 49:42.184
sak, som kanskje ikkje er sånn som eg sa heilt til å begynne med, at
kanskje ikkje Rogaland synest det er ein kjempegod idé, men det er altså

49:42.204 --> 49:51.948
ein god idé for å ta vare på den kompetansen. Men poenget er at opp mot det å
ta noko ut av olja, så får du ... Så får du argumenta som går opp og fram. At

49:51.968 --> 49:56.929
vi må fase det ut på ein roleg måte. Det vil Høgre meine, og det vil
Arbeidarpartiet meine. Det er altfor få i Noreg som deler MDGs syn der.

49:56.949 --> 49:59.269
Om ein puttar alle egga i den kråka der, då blir det 3,9.

50:20.230 --> 50:30.513
Så ... Ein treng både konfliktsaker og å breidde ut politikken. Vi skal
inn for landing. Kanskje vi kan få eit siste politisk råd frå Sveits

50:30.533 --> 50:46.678
Ualsa til Arild Harmstad inn i valkampen. Kva ville du gjort viss du var
Arild for å skaffe meir stemmer? Eg ville sagt at miljøsakene er

50:46.738 --> 51:06.300
viktige, òg fordi at det er sånn vi kjem til å bli rikt framover. Då må me
vere med på samarbeidet i Europa, og det er ikkje alle som er det. Men

51:06.320 --> 51:19.268
miljøbevegelsen har skjønt det, og me står for det. Tusen takk skal de
ha, begge to. Dette er kjempespennande og interessant. Det blir ein

51:19.308 --> 51:25.850
spennande valkamp, både med MTK og med ei
eittparti-Arbeidarparti-regjering som har fleire miljøfjes enn den

51:25.890 --> 51:35.894
førre. Så om dei er i stand til å levere i tråd med forhåpningar, det
gjenstår å sjå. Men tusen takk for at de var med, og lykke til med

51:35.914 --> 51:42.954
valkampen. Tusen takk. Du har nå lytta til en podkast fra Universitetet i Stavanger.